

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
शासन परिपत्रक क्रमांक -अर्थसं-२००८/प्र.क्र ११३/०८/साशि-१
दिनांक : ५ जुलै , २००८.

परिपत्रक

आर्थिक वर्ष २००८-०९ करीता या विभागासाठी योजनांतर्गत रु.५८३.०० कोटी एवढा नियतव्यय मंजूर झाला असून त्यापैकी अद्यापी रु.१७२.१७ कोटी एवढा नियतव्यय अर्थसंकल्पित झालेला नाही. गेल्या आर्थिक वर्षी सुध्दा रु.४२६.४७ कोटी एवढा नियतव्यय मंजूर झाला असतांना तोही पूर्णपणे अर्थसंकल्पित होऊ शकला नाही. कारण रु.३३५.३३ कोटी एवढाच नियतव्यय अर्थसंकल्पित करण्यात आला आणि त्यापैकी रु.२६५.५७ कोटी एवढा प्रत्यक्षात खर्च झाला. मागील १० व्या पंचवार्षिक योजनेत (वर्ष २००२-०३ ते २००६-०७) सुध्दा या विभागाला एकूण रु.१२७५.२० कोटी एवढा नियतव्यय उपलब्ध झाला असतांना रु.५७९.४५ कोटी एवढा निधी अर्थसंकल्पित होऊ शकला व त्यापोटी प्रत्यक्ष खर्चही रु.३४९.७६ कोटी एवढाच होऊ शकला. तेव्हा उपलब्ध नियतव्यय पूर्णपणे अर्थसंकल्पित करण्याचे व अर्थसंकल्पित झालेली उपलब्ध तरतूद पूर्णतः खर्च करण्याचे प्रमाण वाढविण्यासाठी सक्रिय प्रयत्न करणे अत्यावश्यक आहे.

२. योजनेतर खर्चाच्या संदर्भात सुध्दा १० व्या पंचवार्षिक योजनेच्या कालावधीत म्हणजेच वर्ष २००२-०३ ते २००६-०७ मध्ये या विभागाकरीता रु.७४४१.६१ कोटी एवढी मूळ अर्थसंकल्पित तरतूद उपलब्ध करण्यात आली होती व प्रत्यक्ष खर्च रु.८०३१.२७ कोटी एवढा झाला. मागील आर्थिक वर्षात (वर्ष २००७-०८) सुध्दा रु.१९६५.७४ कोटी एवढी मूळ अर्थसंकल्पित तरतूद उपलब्ध झाली असता प्रत्यक्ष खर्च रु.२१६२.६७ कोटी एवढा झाला. चालू आर्थिक वर्षा (वर्ष २००८-०९) करीता रु.२४१५.८० कोटी एवढी अर्थसंकल्पित तरतूद उपलब्ध झालेली आहे. यावरून असे दिसून येईल की, योजनेतर तरतूदीत दरवर्षी उत्तरोत्तर वाढ होत आहे. हा खर्च मुलतः वेतन व वेतनेतर सहायक अनुदान, शिष्यवृत्त्या, विद्यावेतने, कार्यालयीन खर्च, भाडेपट्टी व आहार खर्च इत्यादीवर होतो. या खर्चांमुळे प्रत्यक्षात कोणतीही शासकीय मालमत्ता निर्माण होत नाही व तो सर्वसाधारणतः विकासात्मक खर्च सुध्दा मानला जात नाही. परंतु हा योजनेतर खर्चाचा बोजा योजनांतर्गत खर्चा पेक्षा कितीतरी पटीने जास्त असतो. तेव्हा हा खर्च आटोक्यात ठेवणे सुध्दा गरजेचे असून, त्याचा वेळोवेळी आढावा घेऊन आवश्यक तेथे काटकसर करणे सुध्दा क्रमप्राप्त आहे.

३. उपरोक्त विशद केलेल्या परिस्थितीत योजनांतर्गत व योजनेतर या दोन्ही स्वरूपाच्या खर्चाचा नियमित आढावा घेणे अत्यावश्यक बाब ठरली आहे. योजनांतर्गत खर्चाच्या संदर्भात मात्र नियोजन विभागाकडून दरमहा आढावा घेतला जातो व त्या विभागाकडून विहीत केलेल्या विवरणपत्रात योजनानिहाय माहिती सर्व संचालक स्तरावरून पाठविणे आवश्यक असते. परंतु शासनाच्या असे निदर्शनास आले आहे की, ही माहिती या विभागाकडे वेळेवर सादर केली जात नाही. तेव्हा सर्व संचालकांनी आपल्या संचालनालयाची माहिती संबंधीत पर्यवेक्षीय सह/उपसचिवांच्या मार्फत दरमहा विहीत कालमर्यादेत कार्यासन साशि-१ (अर्थसंकल्प) कडे सादर करावी.

४. योजनेतर खर्चा संदर्भात सुध्दा अशाप्रकारचा मासिक आढावा गतकाळात घेतला जात नसल्याने, खर्चाची प्रगती समजू शकत नाही. अर्थसंकल्पित वितरण प्रणाली (BDS) द्वारे निर्धारित मासिक निधी विवरणपत्रानुसार (Cash Flow Statement) दरमहा निधीचे वितरण केले जाते. मात्र प्रत्यक्ष खर्च किती झाला याची माहिती या विभागाकडे वेळोवेळी कळविली जात नाही. तेव्हा सदरहू माहिती शासन स्तरावर उपलब्ध करण्याकरीता सोबत जोडलेले मासिक विवरणपत्र विहीत करण्यात येत आहे. या विहीत विवरणपत्रात सर्व संचालकांनी आवश्यक एकत्रित माहिती भरून दरमहा ५ तारखेच्या आत संबंधीत सह / उपसचिवां मार्फत कार्यासन साशि-१ (अर्थसंकल्प) कडे सादर करावी. या विभागाच्या (खुद्द) एकत्रित खर्चाची माहिती आस्थापना शाखेने उपसचिव(आस्थापना) यांचेमार्फत सादर करावी. विविध संचालनालयांशी निगडित क्षेत्रीय कार्यालयांच्या योजनांतर्गत व योजनेतर खर्चाचा आढावा संबंधीत संचालक व सह / उपसचिवांनी वेळोवेळी घ्यावा. तसेच अनुज्ञेय निधीचे वितरण करतांना पूर्वीचे आवश्यक उपयोजन प्रमाणपत्र प्रथम सादर केल्याची खात्री करावी. खर्चा संदर्भात आवश्यक मेळ जुळणीची (Reconciliation) कार्यवाही दर ३ महिन्यांनी संबंधीत क्षेत्रीय कार्यालयाने महालेखापाल कार्यालयाकडे करावी व त्याचा वेळोवेळी आढावा विभागीय सहसंचालक / संचालक यांच्या स्तरावर घेण्यात यावा व त्याचा अहवाल संबंधीत पर्यवेक्षीय सह / उपसचिव यांच्याकडे सादर करावा.

५. वरील सूचनांची काटेकोर अंमलबजावणी सर्व स्तरावरून होणे आवश्यक आहे. याबाबतचा आढावा शासन स्तरावर वेळोवेळी घेण्यात येईल. उपरोक्त प्रमाणे कार्यवाही न झाल्यास त्याबाबतची संबंधितांची जबाबदारी निश्चित करण्यात येईल.

६. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर (वेबसाईट) प्रसिध्द करण्यात आला असून, त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २००८०७०५०९५७५९००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सोबत : विवरणपत्र.

(निंबाद्री बा.रायलापूरकर)

शासनाचे उपसचिव

प्रति,

- १) संचालक, (उच्च शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे ,
- २) संचालक, (तंत्रशिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- ३) संचालक, (व्यवसाय शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- ४) संचालक, (व्यवसाय प्रशिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई ,
- ५) संचालक (कला) , महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- ६) संचालक (ग्रंथालय), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई ,
- ७) कार्यालयीन सचिव, शिक्षण शुल्क व प्रवेश नियंत्रण समिती, वांद्रे (पूर्व) , मुंबई ,
- ८) सर्व सहसचिव / उपसचिव / अवर सचिव / कक्ष अधिकारी, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई ,
- ९) निवड नस्ती (साशि-१), उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग.

संचालनालयाचे नांव :-

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

संचालकाचे नांव :-

संबंधित सह/ उपसचिव :-

प्रधानशिर्षाभिनिहाय / उद्दिष्ट निहाय योजनेतर खर्चाचे मासिक विवरणपत्र (सन २००८-०९)

(दिनांक: माहे. २००८ चा अहवाल)

अ.क्र.	प्रधान शिर्ष	खर्चाची उद्दिष्टे																															
		वेतन	मजुरी	अतिरिक्त	बक्षिसे	दूरवनी, पीन	क्याटी सेवा	प्रवास खर्च	कार्यालयीन	भाडे, पट्टी	प्रकाशने	संगणक खर्च	इतर	पुस्तक	पेट्रोल,	कारिगरी व	सहकार्य	कार्यालयीय	व	सामग्री	व कल्याण	सेवा	अनुदान	अंमलाने	सहा. अनु.	शिक्षण/	इतर खर्च	मोटर	आहार	यंत्रसामग्री	एकूण		
1	2202, सर्वसाधारण शिक्षण - उच्च शिक्षण	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28						
2	2203, तंत्र शिक्षण - तंत्रशिक्षण																																
3	2203, तंत्र शिक्षण - तंत्रशिक्षण																																
4	2205, कला व संस्कृती - कला																																
5	2205, कला व संस्कृती - शैक्षणिक																																
6	2205, कला व संस्कृती - उच्च शिक्षण																																
7	2230(आर.टी.आर.) - शिक्षण																																
8	2235 सामाजिक सुखा व कल्याण																																
9	2251, शैक्षणिक																																
	एकूण																																

(एकूण हजार)